

in het beleid van de minister en dat van de belastingdienst en in de jurisprudentie.¹¹²¹ In de praktijk is nauwelijks dan wel zelden sprake van een volledig inzicht hierin. Er blijkt dus een discrepantie te bestaan tussen het veronderstelde en het werkelijk fiscale inzicht van belastingbetalers.

4.6.5.2 Pogingen om belasting af te wentelen op legale wijze

Van Bijsterveld schrijft: "Velen zijn van mening dat een aantrekkelijke manier om legaal aan de belastingdruk te ontsnappen is, deze op anderen af te wentelen."¹¹²² Verder schrijft hij: "Iemand kan in zijn pogingen om de belasting te ontwijken soms in ingewikkelde constructies terecht komen."¹¹²³ Ten slotte schrijft hij: "Het pogen om belasting via constructies te ontgaan is, hoe men dat ook in moreel opzicht moge beoordelen, juridisch geoorloofd. In sommige gevallen slaagt dat pogen niet omdat de wet (en de rechter) er een stokje voor steken. Frauduleus wordt dat handelen daardoor niet. Daarvan zou immers pas sprake zijn als de feiten niet juist zouden zijn vermeld."¹¹²⁴

Bij pogingen om belasting te ontwijken hoeft het derhalve niet altijd te gaan om belastingbetalers die de belastingwetgeving niet kunnen begrijpen. Het gaat in dezen om een interpretatie en toepassing van de fiscale regelgeving, waarvan achteraf blijkt dat deze de toets van de belastingdienst en de rechter niet kunnen doorstaan. Soms blijkt derhalve pas achteraf dat er sprake is van een foutieve wetsinterpretatie en -toepassing, dus van een te lage belastingafdracht. Daarbij hoeft, zoals Van Bijsterveld aangeeft, geen sprake te zijn van grove schuld of opzet, van fraude. Hij merkt over het begrip "grove schuld" op: "Bij de analyses is voor de nadere afbakening van dit begrip de jurisprudentie als uitgangspunt genomen (zie bijvoorbeeld H.R. 23 juni 1976, BNB 1976, 199): voor grove schuld is onachtzaamheid niet voldoende. Het moet een in laakbaarheid aan opzet grenzende onachtzaamheid zijn."¹¹²⁵ Feteris merkt in dit verband op: "Aan de ene kant kan het gaan om normen die in het desbetreffende geval voor het eerst door middel van interpretatie van de wet worden geformuleerd. Wanneer dit een interpretatie is die in redelijkheid niet te voorzien was voor de betrokkene, mag de rechter niet aannemen dat er sprake is geweest van opzet of grove schuld aan het feit dat er te weinig belasting geheven is."¹¹²⁶

¹¹²¹ Ch.J. Langereis[19, blz. 71, 72].

¹¹²² W.J. van Bijsterveld[68, blz. 20].

¹¹²³ W.J. van Bijsterveld[68, blz. 21].

¹¹²⁴ W.J. van Bijsterveld[68, blz. 21].

¹¹²⁵ W.J. van Bijsterveld[68]: "Een nadeel van de gekozen omschrijving is het wat vage en in de praktijk wat moeilijk te hanteren begrip "grove schuld"; voor het moeilijke grensterrein op het gebied van schuldvormen (nalatigheid, onachtzaamheid) zij verwezen naar Wisselink. (blz. 16)

¹¹²⁶ M. Feteris[64, blz. 625].